

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

26675

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 10.04.2025

K. Adla

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Ülkemizde son yıllarda yapılan araştırmalarda çocuklarda şiddetli boğmaca olguları ve boğmacadan ölümler dikkat çekmektedir. Örneğin bu yıl yayınlanan ve 2023 yılında İstanbul'daki çocuk yoğun bakım ünitesinde yürütülen bir araştırmada 50 şiddetli boğmaca olgusu ve yüzde 8 ölüm oranı (4 çocuk ölümü) bildirilmektedir (Akçay, N., Tosun, D., Bingöl, İ. et al. Severe pertussis infections in pediatric intensive care units: a multicenter study. Eur J Pediatr 184, 138 (2025). Araştırmanın çarpıcı bulgularından birisi de en ciddi boğmaca olgularının “aşılanmamış bebekler” olmasıdır.

Yalnızca bir araştırmada 50 olgu yayınlanmış olmasına karşın, Sağlık Bakanlığı istatistik yıllıklarında boğmaca olgu ve ölüm sayılarına yer verilmemesi dikkat çekicidir.

Avrupa Hastalıkları Önleme ve Kontrol Merkezi'nin (ECDC) duyurduğu son verilerde, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde boğmaca olgularının pandemi sonrasında önemli ölçüde yükseldiği ve aşılama hızlarının bu hastalık üzerinde belirleyici rol oynadığı vurgulanmıştır. Ülkemizde de Sağlık Bakanlığı tarafından gebelere yönelik Tdab (tetanos-difteri-aselüler boğmaca) aşısı uygulamasının 2025 yılı itibarıyla genişletileceğinin duyurulması, yenidoğan ve bebeklerde boğmaca olgularının arttığı yönündeki endişeleri doğrular niteliktedir.

Bu gelişmelerin yanı sıra, aşı karşıtlığının yükselişi de halk sağlığı açısından endişe vericidir. Yapılan çeşitli çalışmalara göre, son yıllarda özellikle çocukluk çağı aşılarında (difteri, boğmaca, tetanos, çocuk felci vb.) eksik aşılama veya hiç aşılama oranları artmıştır. 2011'de sadece birkaç yüz olan hiç aşılama oranının 2024'te yüz binlere ulaştığı iddia edilmektedir. Bu tablo, toplum bağışıklığını ve özellikle risk gruplarındaki çocukların sağlığını doğrudan tehdit etmektedir. Aşı karşıtlığı ve eksik aşılama, boğmaca gibi solunum yoluyla kolayca yayılabilen hastalıkların çocuklarda ağır klinik tablolara, hatta ölümlere yol açma riskini artırmaktadır.

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Sağlık Bakanlığı tarafından boğmaca olgularındaki artış ile aşı karışıklığı kaynaklı risk etmenlerinin yakından izlenmesi ve bu konularda gerekli önlemlerin alınması hayati önemdedir. Bu bağlamda;

1. Son beş yıl içerisinde (2020-2024), ülkemizde yıllara göre boğmaca olgularının sayısı ve yaş dağılımı nedir?
2. Son beş yıl içerisinde, bebekler, çocuklar, ergenler ve yetişkinler için ayrı ayrı olmak üzere boğmaca insidans hızları nelerdir?
3. Boğmaca olguları içerisinde aşılammamış olanların sayısı ve oranları nelerdir?
4. Boğmaca olgularında artışın yoğunlaştığı iller veya bölgeler var mıdır? Bölgesel dağılıma göre kümelenme gözlemlenmiş midir?
5. Pandemi döneminde aşılama hızındaki düşüş ve aşı karışıklığındaki artış göz önüne alındığında, boğmaca dâhil rutin çocukluk çağı aşı takviminde eksik kalmış çocukların telafi aşılması için Bakanlığınızın uyguladığı veya planladığı özel bir program var mıdır?
6. Türkiye'deki boğmaca olgularındaki artışın ve ölümlerin uluslararası kıyaslaması ve kontrol stratejilerinin ortak biçimde geliştirilmesi amacıyla Avrupa Hastalıkları Önleme ve Kontrol Merkezi ile hangi ortak adımlar atılmaktadır?
7. Aşı tedirginliği ve karışıklığına ilişkin olarak, aşılarda ilgili bilimsel bilginin yaygınlaştırılması, yanlış bilgilerin ortadan kaldırılması ve yayılımının önlenmesi için Bakanlığınızın herhangi bir eylem planı var mıdır?